

Θέμα: Πολιτικό κεκτημένο και Κυπριακή Δημοκρατία

1. Υπό τον όρο *κοινοτικό κεκτημένο* νοείται συνήθως η *πρωτογενής και παράγωγη κοινοτική νομοθεσία*. Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει, ως γνωστόν, ανταποκριθεί επιτυχώς στα περισσότερα κεφάλαια για την αποδοχή του κοινοτικού κεκτημένου και πρωτοπορεί ανάμεσα στις υποψήφιες χώρες της Ανατολικής Ευρώπης και της Μεσογείου.

2. Κοινοτικό κεκτημένο αποτελεί συνήθως -κάτι που δεν έχει ακόμη συνειδητοποιηθεί επαρκώς- και το *σύστημα αρχών και κανόνων* που συνιστούν τα βάρη πάνω στα οποία συγκροτείται η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αυτό το *θεσμικό κεκτημένο* συμπυκνώνεται:

α) στις εξής ιδίως θεμελιώδεις (υπερεθνικές) αρχές:

- τις βασικές ελευθερίες (διακίνησης εμπορευμάτων, κίνησης κεφαλαίων και πληρωμών, εγκατάστασης και παροχής υπηρεσιών, κυκλοφορίας προσώπων),

- την αυτονομία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,

- την υπεροχή του κοινοτικού δικαίου και την άμεση εφαρμογή του στην έννομη τάξη των κρατών μελών,

και β) τις θεμελιώδεις αρχές που έχουν την προέλευσή τους στην Πολιτεία :

-την δημοκρατία,

-το κράτος δικαίου και

- την κοινωνική αρχή.

Ενδεχόμενη υιοθέτηση παρεκκλίσεων από αυτές -ενώ θα φαίνεται ότι παρέχει πρόσκαιρα κάποιες άμεσες λύσεις, θα παραγνωρίζει ή θα υποτιμά τις θεμελιώδεις αυτές αρχές- θα έχει ως συνέπεια να δυσχεράνει ίσως την ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και να της να αποστερήσει τη δυνατότητα να συμμετέχει δημιουργικά στο θεσμικό γίγνεσθαι της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Τέλος, πρέπει να συνειδητοποιηθεί ότι η Κυπριακή Δημοκρατία συμμετέχει στην επίπονη προενταξιακή διαδικασία διαθέτοντας ένα ισχυρό *πολιτικό κεκτημένο*, για τη δημιουργία και την ενίσχυση του οποίου καθοριστική είναι η συμβολή της Ελλάδας. Το πολιτικό αυτό κεκτημένο συμπυκνώνεται σε τρεις βασικές θέσεις, που δεσμεύουν την Ε.Ε.:

α) οι προενταξιακές διαπραγματεύσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας μαζί με τις άλλες υποψήφιες χώρες, θα συνεχιστούν μέχρι την τελική επιτυχή κατάληξη της προσχώρησης,

β) η Κυπριακή Δημοκρατία θα προσχωρήσει στην Ε.Ε. και χωρίς λύση του κυπριακού προβλήματος,

γ) η Κυπριακή Δημοκρατία θα συμμετέχει στα θεσμικά όργανα της Ε.Ε με προσδιορισμένο αριθμό εκπροσώπων της.

Οι θέσεις αυτές συνιστούν το πολιτικό κεκτημένο για την ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ε.Ε. Το κεκτημένο αυτό αποτυπώνεται ενπρώτοις στις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Ελσίνκι (α και β) αλλά και, έπειτα, της Νίκαιας (α και β) καθώς επίσης και στη μη κυρωθείσα ακόμη Συνθήκη της Νίκαιας (γ). Πρόκειται δηλαδή για κείμενα με υψηλό βαθμό πολιτικής αξίας, προοπτικά δε δεσμευτικά και από νομική άποψη.

Η πορεία, με άλλα λόγια, της Κυπριακής Δημοκρατίας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι αναστρέψιμη, γιατί έχει εγχαραχθεί στην πολιτική της Ε.Ε και των κρατών της. Η Κύπρος έχει έτσι προσημειώσει ήδη τη θέση της ευρωπαϊκό οικοδόμημα.

4. Το σημείωμα αυτό, στο οποίο αναδεικνύεται μία νέα πτυχή στις σχέσεις Ελλάδας-Κύπρου-Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα μπορούσε να τεθεί υπόψη του Υπουργείου Εξωτερικών και της Κυπριακής Κυβέρνησης για να αξιοποιηθεί κατάλληλα. Η λογική του πρέπει πάντως να προβάλλεται προσεκτικά, ώστε αφενός να μην προκαλεί πρόωρα ανεπιθύμητες αντιδράσεις και αφετέρου να συμβάλλει στην περαιτέρω ενίσχυση του πολιτικού κεκτημένου.

Αθήνα, 9 Μαρτίου 2001